

# WYROK

## W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

***Dnia 16 sierpnia 2021r.***

Sąd Okręgowy w Toruniu, I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Andrzej Westphal

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Katarzyna Chudzińska

po rozpoznaniu w dniu: 12 sierpnia 2021r. w Toruniu

na rozprawie

sprawy z powództwa: E. B. i K. B.

przeciwko: (...) Bank S.A. z siedzibą we W.

o ustalenie ewentualnie o ustalenie i zapłatę

I. Ustala, „Umowa Kredytu Hipotecznego Nominowanego do CHF numer (...) Standardowe Oprocentowanie” zawarta w dniu 23 listopada 2006r. pomiędzy powodami E. B. i K. B. , a pozwanym (...) Bank S.A. z siedzibą we W. jest nieważna w całości,

II. Zasądza od pozwanego solidarnie na rzecz powodów kwotę 11.834,00 zł ( jedenaście tysięcy osiemset trzydzieści cztery ) z tytułu zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 1466/20

## UZASADNIENIE

Powodowie E. B. i K. B. wnieśli pozew przeciwko (...) Bank S.A. z siedzibą we W.. Domagali się w nim ustalenia, że umowa kredytu hipotecznego nominowanego do CHF nr (...) standardowe oprocentowanie, zawarta w dniu 23 listopada 2006 r. pomiędzy powodami a pozwanym (...) Bank S.A. z siedzibą we W. jest nieważna w całości. Nadto, powodowie wnieśli o zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów kosztów procesów, w tym kosztów zastępstwa procesowego i opłaty skarbowej według norm prawem przepisanych (k. 3-25).

W odpowiedzi na pozew z dnia 28 września 2020 r. pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powodów kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie za czas od uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty (k. 45-235).

### ***Sąd ustalił, co następuje:***

Powodowie E. B. i K. B. złożyli w placówce pozwanego banku (...) S.A., poprzez pośrednictwo kredytowe prowadzone przez B. K. , wniosek o udzielenie kredytu z przeznaczeniem na budowę domu jednorodzinnego w kwocie 347 000,00 zł na okres 360 miesięcy, z 8 miesięczną karencją. Jako walutę kredytu wybrali CHF.

Powodowie złożyli pisemne oświadczenie, iż przed dokonaniem wyboru oferty kredytu/pożyczki hipotecznej nominowanej w walucie obcej, zostali zapoznani z ofertą kredytu/pożyczki hipotecznej w polskim złotym. Nadto, oświadczyli, że są w pełni świadomi ryzyka kursowego, co oznacza, że rata kredytu jak i wysokość zadłużenia wyrażona w polskim złotym podlega ciągłym wahaniom ze względu na wahania kursu waluty i może to spowodować

wzrost comiesięcznych rat spłaty kredytu oraz wzrost wartości całego zadłużenia. Potwierdzili również, że zostali poinformowani o ponoszeniu ryzyka zmiany stopy procentowej.

Zdolność kredytowa powodów została pozytywnie oceniona przez analityka pozwanego banku.

**Dowód** : wniosek kredytowy z dnia 23 listopada 2006 r. k. 132-133, oświadczenie dotyczące kredytów nominowanych do waluty obcej, oprocentowanych zmienną stopą procentową k. 141; ocena wniosku o kredyt hipoteczny k. 142-143, zeznania świadków B. K. k. 283 v i S. K. k.304 v – odnośnie prowadzenia pośrednictwa kredytowego, przesłuchanie powoda k. 255 v - 256 i k. 283 oraz powódki k. 312 v – 313 ,

W dniu 23 listopada 2006 r. powodowie zawarli z pozwanym „Umowę kredytu hipotecznego nominowanego do CHF nr (...) standardowe oprocentowanie” na kwotę 361 232,56 zł (w tym kwota 5 418,49 zł tytułem prowizji, 1 589,42 zł tytułem ubezpieczenia kredytu i 7 224,65 zł tytułem ubezpieczenia na życie) nominowanego do waluty CHF według kursu kupna walut dla CHF obowiązującego w pozwanym banku w dniu uruchomienia całości kredytu lub jego poszczególnych transz (§ 2 ust. 1 umowy). Kredyt był przeznaczony na sfinansowanie budowy domu jednorodzinnego (§ 1 ust. 1 umowy).

W § 2 ust. 2 umowy określono, że „informacje o okresie kredytowania, kwocie kredytu w CHF, wysokości kursu ustalonego przez bank w dniu uruchomienia kredytu, wysokości oprocentowania oraz o wysokości i terminach płatności rat zostaną określone w „Harmonogramie spłat”. Harmonogram spłat będzie przekazywany kredytobiorcy co 6 miesięcy, na kolejny 6-miesięczny okres. Pierwszy harmonogram zostanie przekazany kredytobiorcy niezwłocznie po uruchomieniu kredytu. Niniejszym kredytobiorca upoważnia bank do jednostronnego sporządzenia Harmonogramu spłat oraz do sporządzenia jego zmian w okresie kredytowania, zgodnie z postanowieniami niniejszej umowy, oraz każdorazowego przekazywania mu Harmonogramu spłat”.

Kredyt oprocentowany był według zmiennej stopy procentowej stanowiącej sumę stopy referencyjnej LIBOR 6M CHF oraz stałej marży w wysokości 1,20 % w stosunku rocznym (§ 2 ust. 4 i 5 umowy).

Wyplata miała nastąpić w 5 transzach na rachunek bankowy powodów (§ 3 ust. 1 umowy).

Okres kredytowania wynosił 360 miesięcy, w tym 8 miesięcy karencji. Kredyt wypłacany był w złotych polskich przy jednoczesnym przeliczeniu wysokości wypłacanej kwoty (transzy) na CHF według kursu kupna walut dla CHF ustalane go przez pozwanego bank i obowiązującego w banku w dniu wypłaty środków (§ 3 ust. 2 umowy).

Odnośnie spłaty kredytu określono w § 5 ust. 3 i 4 umowy, że „wysokość rat kapitałowo-odsetkowych zostanie ustalona po przeliczeniu kwoty wypłaconego kredytu na CHF, stosownie do postanowień niniejszej umowy. Raty kredytu wraz z należnymi odsetkami płatne są w złotych, w kwocie stanowiącej równowartość CHF, na rachunek kredytu (...)”. Raty kapitałowo-odsetkowe miały być spłacane w złotych po przeliczeniu ich na CHF według kursu sprzedaży obowiązującego w NBP na dzień przed datą wpływu środków do banku (§ 5 ust. 5 umowy).

Spłata kredytu zabezpieczona została hipoteką kaucyjną do wysokości 722 465,12 zł na rzecz pozwanego banku, ustanowioną na nieruchomości powodów, położonej w miejscowości L. (...) numer działki (...), a nadto wekslem in blanco z wystawienia powodów wraz z deklaracją wekslową, cesją praw z polisy ubezpieczenia zabezpieczonej hipoteką nieruchomości od ognia i innych zdarzeń losowych oraz wskazania pozwanego banku jako pierwszego uposażonego z tytułu ubezpieczenia na życie powodów do wysokości całkowitego zadłużenia z tytułu umowy kredytu (§ 11 ust. 1 umowy).

**Dowód** : umowa kredytu hipotecznego nominowanego do CHF nr (...) standardowe oprocentowanie k. 22-24 ; treść księgi wieczystej nr (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Toruniu k. 108-109; przesłuchanie powoda k. 255 v - 256 i k. 283 oraz powódki k. 312 v – 313 ,

W dniu 9 maja 2007 r. strony zawarły aneks nr 1 umowy kredytu hipotecznego nominowanego do CHF nr (...) z dnia 23 listopada 2006 r., którym zmieniono postanowienia umowy w ten sposób, że w § 3 ust. 1 zmianie

uległo zdanie pierwsze i otrzymało brzmienie „Bank zobowiązuje się do uruchomienia kredytu w 6 transzach w drodze przelewu środków”. Nadto, strony zgodnie oświadczyły, iż poprzedni „Harmonogram spłat” traci ważność z chwilą przesłania aktualnego harmonogramu, określającego wysokość rat kapitałowo-odsetkowych, sporządzonego po wypłacie z ostatniej transzy kredytu.

**Dowód:** aneks nr (...) do umowy kredytu hipotecznego nominowanego do CHF nr (...) z dnia 23 listopada 2006 r. k. 25 ,

Pozwany bank wypłacił powodom z tytułu zawartej umowy kredytu łączną kwotę 361 232, 56 zł w 6 transzach:

- I transza w kwocie 74 232,56 zł, w tym kwota prowizji i składki;
- II transza w kwocie 60 000 zł;
- III transza w kwocie 60 000 zł;
- IV transza w kwocie 60 000 zł;
- V transza w kwocie 60 000 zł;
- VI transza w kwocie 47 000 zł.

**Dowód:** dyspozycja kredytobiorców do umowy kredytu hipotecznego nr (...)/CC k. 122-127 ;

### **Sąd zważył, co następuje:**

Stan faktyczny został ustalony na podstawie dokumentów, które sąd uznał za wiarygodne, a także przesłuchania powodów. Dokumenty nie budziły wątpliwości i nie były kwestionowane przez żadną ze stron postępowania, a niektóre z nich były składane do akt sprawy przez obie strony. Dowody sąd uznał za wiarygodne gdyż są spójne , wzajemnie się uzupełniają i tworzą logiczną , niesprzeczną całość .

Dowód z zeznań świadków B. K. i S. K. był przydatny tylko dla potwierdzenia, że świadek B. K. prowadził pośrednictwo kredytowe . Nie pamiętali oni natomiast powodów . Ich zeznania nie odnosiły się więc do zawarcia umowy przez powodów . Podobnie jak zeznania świadka E. D. odnosiły się kwestii ogólnych, procedury związanej z udzielaniem kredytu denominowanego do CHF . Nie sposób natomiast stwierdzić, czy opisywany przez tych świadków tryb postępowania ( np. informacje , pouczenia) miał miejsce w przypadku powodów . Świadek E. D. także nie pamiętała powodów . Wątpliwe jest ,żeby kiedykolwiek miała z nimi osobiście do czynienia , skoro całą procedurę kredytową załatwiali oni poprzez pośrednictwo kredytowe . Oprócz wskazanego fragmentu, sąd nie czynił więc ustaleń na podstawie tych zeznań.

Z uwagi na fakt, iż zgodnie z treścią art. 227 k.p.c. przedmiotem dowodu powinny być fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie, na podstawie art. 235 <sup>2</sup> § 1 pkt 2 k.p.c. sąd pominął dowód z opinii biegłego – k. 314 . Powodowie żądali ustalenia, że umowa kredytu jest nieważna w całości . Nie było więc potrzeby wyjaśniania przez biegłego okoliczności wskazywanych przez strony na kartach 4 i 47 v. Istotne było bowiem tylko to ,czy umowa zawierała klauzule abuzywne , co skutkowałoby jej nieważnością . Żądania dotyczące zapłaty miały charakter ewentualny . Skoro więc sąd uznał za zasadne pierwsze roszczenie , to nie orzekał o tych kolejnych . Nie było więc potrzeby dokonywania obliczeń , czym także miałyby zająć się biegły . Skoro umowa jest nieważna , to zbędne jest także ustosunkowanie się przez sąd do zarzutu przedawnienia odsetek – k. 74 .

Dodać też należy , że przedmiotem analizy w tym procesie była treść umowy oraz skutki wynikające z niej dla pozwanych, w tym : jaka wiedza była im przekazana i w jaki sposób , czy umowa była wobec nich uczciwa i czy jest ona ważna . Nie ma natomiast znaczenia w sprawie np. to, w jaki sposób bank konstruował umowę, jakie miał przy tym ograniczenia , jakie stosował mechanizmy ustalania kursu CHF , jakie były źródła i koszty finansowania kredytu ,

dlatego wprowadzono do umowy dwa kursy waluty . Nie są to bowiem okoliczności istotne dla oceny ważności umowy. Nie ma znaczenia jak pozwany tworzył ofertę dla klientów znajdującą swój wyraz w umowie, lecz tylko to , co z umowy dla nich wynika.

Błędny jest pogląd pozwanego ( k. 50 – 51 v ) , że powódka nie ma statusu konsumenta w rozumieniu art. 22<sup>1</sup> k.c. , gdyż w dacie zawierania umowy prowadziła jednoosobową działalność gospodarczą pod firmą Firma (...). Idąc tokiem rozumowania pozwanego , brak byłoby więc możliwości zastosowania w niniejszej sprawie art. 383<sup>1</sup> - 385<sup>4</sup> k.c. Zgodnie z art. 22<sup>1</sup> k.c. „Za konsumenta uważa się osobę fizyczną dokonującą z przedsiębiorcą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową”. Z umowy kredytowej nie wynika , żeby powódka zawierała ją jako podmiot gospodarczy w związku ze swoją działalnością . Powodowie są tam wymienieni z imienia i nazwiska . Nigdzie nie pojawia się nazwa prowadzonej działalności. W treści umowy brak jest jakiegokolwiek nawiązania do tej działalności. Cel zobowiązania kredytowego także nie budzi wątpliwości. Jest nim „sfinansowanie budowy domu jednorodzinnego” ( k. 22 - § 1 ust. 1 ). Również więc z tego celu nie wynika , żeby miał on jakikolwiek związek z działalnością gospodarczą powódki. Nie zawierała ona umowy jako przedsiębiorca. Bezpodstawne jest wyprowadzanie takiego wniosku tylko z faktu , że źródłem utrzymania powódki była własna działalność gospodarcza - co zostało wskazane we wniosku kredytowym, ale tylko w kontekście źródła dochodu umożliwiającego spłatę kredytu wraz z odsetkami ( punkt I na karcie 128 ). Na marginesie należy wskazać , że także we wniosku kredytowym w rubryce „przeznaczenie kredytu” wpisano „sfinansowanie budowy domu jednorodzinnego” ( pkt II na karcie 128). Nie sposób doszukać się tu jakiegoś związku z działalnością gospodarczą.

Spór między stronami ogniskował się na ocenie postanowień zawartych w § 2 ust. 1, § 3 ust. 2 i § 5 ust. 3 i 5 umowy kredytu, w szczególności ustalających zasady wypłaty i spłaty kredytu w oparciu o kursy walut obcych kreowane przez pozwany bank. W ocenie powodów powyższe zapisy mają charakter abuzywny, co winno skutkować uznaniem całej umowy za nieważną, ewentualnie wykluczeniem abuzywnych postanowień umownych i pominięciem ich przy ustalaniu obowiązków stron.

W ocenie pozwanego powództwo winno zostać oddalone, gdyż brak jest podstaw do przyjęcia nieważności umowy w całości, a ewentualne uznanie bezskuteczności postanowień o indeksacji nie powoduje niewykonalności całej umowy kredytu oraz nie wyłącza jej indeksowanego charakteru. Zdaniem pozwanego powodowie uzgadniali indywidualnie postanowienia umowy. Pozwany podkreślił, że wszystkie wpłaty powoda na poczet uiszczenia należności z tytułu rat kredytu nie były przeliczane według kursu banku, ale kursu NBP, który znany był kredytobiorcy z co najmniej jednodniowym wyprzedzeniem. Pozwany zaprzeczył, jakoby umowa kredytu była nieważna, a jej postanowienia naruszały rażąco interesy powodów lub były sprzeczne z dobrymi obyczajami czy wprowadzały dysproporcję praw i obowiązków stron umowy. Powodom nie przysługuje więc względem pozwanego żadne roszczenie o ustalenie nieważności umowy.

Zgodnie z treścią art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29.08.1997 r. Prawo Bankowe [Dz.U.2020.1896 t.j.] – dalej jako pr. bank- przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. W myśl art. 69 ust. 2 pr. bank , umowa kredytu powinna być zawarta na piśmie i określać w szczególności:

- 1) strony umowy,
- 2) kwotę i walutę kredytu,
- 3) cel, na który kredyt został udzielony,
- 4) zasady i termin spłaty kredytu,

- 5) wysokość oprocentowania kredytu i warunki jego zmiany,
- 6) sposób zabezpieczenia spłaty kredytu,
- 7) zakres uprawnień banku związanych z kontrolą wykorzystania i spłaty kredytu,
- 8) terminy i sposób postawienia do dyspozycji kredytobiorcy środków pieniężnych,
- 9) wysokość prowizji, jeżeli umowa ją przewiduje,
- 10) warunki dokonywania zmian i rozwiązania umowy.

Umowy o kredyt indeksowany kursem waluty obcej (w tym przypadku kursem franka szwajcarskiego) nie są co do zasady sprzeczne z powołanym wyżej przepisem prawa bankowego. Co prawda, sporna umowa kredytu została zawarta przed nowelizacją prawa bankowego dokonaną ustawą z dnia 29 lipca 2011 r. (Dz.U. Nr 165, poz. 984), którą wprowadzono regulację, iż umowa o kredyt denominowany lub indeksowany do waluty innej niż waluta polska, powinna zawierać szczegółowe zasady określenia sposobów i terminów ustalania kursu wymiany walut, na podstawie którego w szczególności wyliczana jest kwota kredytu, jego transz i rat kapitałowo - odsetkowych oraz zasady przeliczania na walutę wypłaty albo spłaty kredytu (art. 69 ust. 2 pkt 4a pr.bank ) oraz, że w przypadku takich umów kredytu, kredytobiorca może dokonywać spłaty rat kapitałowo-odsetkowych bezpośrednio w walucie obcej (art. 69 ust. 3 pr.bank ). Jednakże nie oznacza to, że przed 2011 rokiem umowy o kredyt indeksowany były całkowicie niedopuszczalne.

Na ich dopuszczalność wskazywał m.in. Sąd Najwyższy w swoim orzecznictwie (wyrok z 22 stycznia 2016 r., sygn. akt I CSK 1049/14, wyrok z 27 lutego 2019 r. w sprawie II CSK 19/18 ). O ich dopuszczalności świadczy też treść art. 4 przywołanej powyżej ustawy nowelizującej Prawo bankowe z dnia 29 lipca 2011 r. Zgodnie z tym przepisem w przypadku kredytów lub pożyczek pieniężnych zaciągniętych przez kredytobiorcę lub pożyczkobiorcę przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy ma zastosowanie art. 69 ust. 2 pkt 4a pr.bank w stosunku do tych kredytów lub pożyczek pieniężnych denominowanych i indeksowanych, które nie zostały całkowicie spłacone – do części kredytu lub pożyczki pozostałej do spłaty.

W niniejszej sprawie zarzuty strony powodowej dotyczące klauzul indeksacyjnych zasługiwały na uwzględnienie. Postanowienia klauzul indeksacyjnych zawarte w umowie kredytu pozwalały pozwanemu na dowolną i nieograniczoną umową zmianę wysokości świadczeń stron.

Wypłata kredytu lub jego poszczególnych transz odbywała się w złotych polskich przy jednoczesnym przeliczeniu wysokości wypłacanych kwot na CHF według kursu kupna walut dla CHF ustalanego przez pozwany bank i obowiązującego w banku w dniu wypłaty środków, natomiast spłata rat odbywała się w złotych polskich w oparciu odpowiednio o kursy sprzedaży CHF według kursu obowiązującego w NBP na dzień przed datą wpływu środków do banku (§ 3 ust. 2 i § 5 ust. 5 umowy).

Zgodnie z § 1 umowy bank zobowiązał się oddać do dyspozycji powodów łączną kwotę 361 232,56 zł indeksowaną kursem kupna CHF obowiązującym w dniu wypłaty poszczególnych transz. Wskutek tak określonego sposobu wypłaty kredytu – pozwany wypłacił faktycznie powodom łączną kwotę 347 000 zł. Natomiast w wyniku indeksacji poszczególnych transz kursami kupna CHF zobowiązanie kredytowe powodów wyrażone w walucie obcej wyniosło 155 843,57 (...).

Spłata kredytu polegała z kolei na tym, iż raty kredytu podlegające spłacie wyrażone były w walucie obcej i w dniu wymagalności raty przeliczane według kursu sprzedaży CHF obowiązującego w NBP, a następnie w tak obliczonej kwocie PLN przelewane z rachunku bankowego powodów.

Oprocentowanie kredytu było natomiast zmienne i uzależnione od stawki referencyjnej LIBOR 6M (CHF) charakterystycznej dla zobowiązań kredytowych w walucie CHF.

Umowa i regulamin udzielania kredytu nie określają zatem żadnego mechanizmu ustalania wysokości kursów walut przez bank. W chwili podpisywania umowy, jak również później, powodowie nie posiadali wiedzy o sposobie kreowania kursów walut przez bank udzielający im kredytu. Powodowie nie mieli realnej możliwości ustalenia, ani weryfikacji wartości obciążającej ich raty, bowiem żadne zapisy umowne nie wskazywały, w jaki sposób bank ustalać będzie w przyszłości kursy waluty, według których nastąpi przeliczenie rat. Nie było także zrozumiałe i nie wynikało z umowy, ani regulaminu, dlaczego przy spłacie rat przez powodów był stosowany kurs NBP. Bank nie uzgodnił z powodami postanowień umownych dotyczących indeksacji. Treść umowy miała postać gotowego formularza, a rolą powodów było praktycznie tylko jego podpisanie. Nie mieli więc oni realnej możliwości wpływania na jej treść. Postanowienia umowy, które nie są indywidualnie uzgodnione nie wiążą klienta jeżeli kształtują jego obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Taki charakter mają właśnie postanowienia umowy przejęte z wzorca zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta – czyli w tym przypadku przez bank – art. 385<sup>1</sup> § 3 k.c.

Podkreślenia wymaga także w tym miejscu fakt, że przy wypłacaniu kredytu dokonywano przeliczenia po wewnętrznym kursie bankowym kupna CHF, a więc niższym, ale spłata odbywała się już po kursie sprzedaży CHF czyli wyższym. Takie postanowienie umowy jest abuzywne. Jest okolicznością powszechnie znaną, że kursy sprzedaży walut są wyższe, niż kursy kupna.

Pozwany nie podołał ciężarowi dowodu odnośnie wykazania, że powodowie byli poinformowani o ryzyku kursowym. Umieszczenie w umowie stosownego zapisu nie oznacza bowiem, że wiedza ta została powodom rzeczywiście przekazana i że dotarła do nich w sposób zrozumiały.

Mając powyższe na uwadze należy uznać, że klauzule indeksacyjne zawarte w § 2 ust. 1, § 3 ust. 2, § 5 ust. 5, § 11 ust. 4 „Umowy kredytu hipotecznego nominowanego do CHF nr (...) standardowe oprocentowanie” zawarta w dniu 23 listopada 2006 r. - nie pozwalały powodom w chwili zawierania umowy na poznanie prawdziwej wysokości zobowiązania, jakie mieli później oddać pozwanemu, ani nawet obiektywnych czynników, od których jego wysokość miała zależeć.

Postanowienia umowy są sprzeczne z art. 353<sup>1</sup> k.c., a tym samym nieważne na podstawie art. 58 § 1 k.c. Przepis art. 353<sup>1</sup> k.c. stanowi, że strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swojego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie, ani zasadom współżycia społecznego. Pozwany naruszył też dyspozycję art. 385<sup>1</sup> k.c., stosując klauzule abuzywne. Naruszył też właściwość stosunku prawnego doprowadzając do sytuacji, że kredytobiorcy nie wiedzieli, w chwili zawarcia umowy, jaką kwotę będą musieli ostatecznie zwrócić. Bank naruszył również zasady współżycia społecznego polegające na uczciwości i lojalności w obrocie cywilnoprawnym. Wykorzystał swoją dominującą pozycję i narzucił korzystne dla siebie warunki. Rola klienta polegała w istocie tylko na przystąpieniu do nich, a nie na równoprawnym ich negocjowaniu.

Charakter uchybień nie pozwala na stwierdzenie, że w mocy może pozostać część umowy – por. art. 58 § 3 k.c. Z okoliczności sprawy wynika, że bez postanowień dotkniętych nieważnością umowa nie zostałaby zawarta. Jej istotą było bowiem udzielenie kredytu denominowanego do franka szwajcarskiego. Bez mechanizmów spłaty rat kredytu i ustalenia oprocentowania bank nie zawarłby tej umowy. Były to bowiem rozwiązania przez niego określone, stanowiące narzucony przez niego wymóg i zapewniające mu osiągnięcie zysku. Te mechanizmy regulowały główne świadczenia stron wobec siebie.

Sąd w składzie rozpoznającym niniejszą sprawę podziela pogląd wyrażony w wyroku Trybunału Sprawiedliwości UE z dnia 3 października 2019 r. wydanego w sprawie K. i J. D. przeciwko (...) Bank (...) – Oddział w Polsce (C-260/18), że jeżeli bez utrzymania w mocy nieuczciwego warunku obowiązywanie umowy nie jest możliwe, to musi ona zostać

unieważniona. Art. 6 ust. 1 Dyrektywy Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (Dz. Urz. UE. L nr 95, str. 29) określa bowiem, że „Państwa Członkowskie stanowią, że na mocy prawa krajowego nieuczciwe warunki w umowach zawieranych przez sprzedawców lub dostawców z konsumentami nie będą wiążące dla konsumenta, a umowa w pozostałej części będzie nadal obowiązywała strony, jeżeli jest to możliwe po wyłączeniu z niej nieuczciwych warunków”.

Skoro pozwany przegrał sprawę, to na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. sąd zasądził na rzecz powodów solidarnie zwrot kosztów procesu. Składały się na nie: opłata od pozwu w kwocie 1.000,00 zł (art. 13 a ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych), wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 10.800,00 zł (ustalone na podstawie § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych), opłata skarbową od pełnomocnictwa – 34,00 zł - łącznie 11.834,00 zł. Kwota ta została zasądzona solidarnie na podstawie art. 105 § 2 k.p.c. zastosowanego odpowiednio.